

Mga manuskrito: paano naingatan ang mga sulat

Ano ang maituturo ng mga manuskrito tungkol sa mga sulat ni Pablo?

Naingatan ang mga sulat sa mga kopyang ginawa pagkatapos ng unang pagkakasulat. Sa paghahambing ng mga sipi, sinusuri ng mga iskolar ang pagkakaiba sa teksto. Magkaugnay ngunit magkaiba ang edad ng manuskrito, ang may-akda ng sulat, at ang katotohanang pangkasaysayan ng isang pangyayaring inilalarawan nito.

May sariling petsa ang bawat sipi

Mahalagang maagang kalipunan ng mga sulat ni Pablo ang Papyrus 46. Karaniwang tinataya ito sa paligid ng AD 200, na may saklaw ng posibleng petsa, hindi eksaktong taon ng pagkopya. Patotoo ang pagkakapanatili nito sa transmisyong mas naunang mga sulat; hindi ito orihinal na manuskrito ni Pablo. Dapat ihiwalay sa galeriya ang petsa ng pisikal na kopya sa mungkahing petsa ng pagkakasulat ng nilalaman noong unang siglo.

Mga sangguniang biblikal: Roma 16:22

Mga sanggunian: csntm-p46, letters

Bakit nagkakaiba ang mga kopya

May mga pagkakaibang tinatawag na baryante sa tekstong kinopya nang kamay. Marami ang sa baybay o maliliit na detalye; may iba na nakaaapekto sa kahulugan at kailangang talakayin nang maingat. Inihahambing ng tekstuwal na kritisismo ang mga sipi, kanilang ugnayan, at kung paano maaaring lumitaw ang pagkakaiba. Hindi ito botohang awtomatikong panalo ang pinakamarami, ni pahintulot na piliin ang gustong pananalita. Ipinapakita ng makabagong mga talababa ang makabuluhang kawalang-katiyakan.

Mga sangguniang biblikal: Efeso 1:1

Mga sanggunian: csntm-variants, letters

Itanong ang kayang sagutin ng ebidensiya

Naipapakita ng larawan ang isang naingatang pagbasa, ayos ng pahina, pagwawasto, o katangiang pisikal. Hindi nito mapatutunayan nang mag-isa ang orihinal na may-akda ng pinagtatalunang sulat o bawat isinalaysay na pangyayari. Maaaring pagtibayin ang awtoridad ng Kasulatan habang tapat na pinag-aaralan ang transmisyong. Sa pagtuturo, iugnay ang tala ng institusyong may hawak, ipaliwanag ang tiyak na ebidensiya, at hiwalay na suriin ang karapatan sa larawan. Hindi awtomatikong pahintulot sa muling pamamahagi ang pagkakaroon ng access sa litrato.

Mga sangguniang biblikal: Colosas 4:16 · 1 Tesalonica 5:27

Mga sanggunian: csntm-variants, letters

Mga sanggunian

- [csntm-p46] Center for the Study of New Testament Manuscripts, GA P46 (Ann Arbor): late second or early third century, approximately AD 200. https://manuscripts.csntm.org/manuscript/Group/GA_P46_Mich
- [letters] Romans through Philemon; passage references are supplied in each section. <https://ebible.org/web/>
- [csntm-variants] Center for the Study of New Testament Manuscripts, “Manuscripts 101: What is a textual variant?” March 14, 2023. <https://www.csntm.org/2023/03/14/manuscripts-101-what-is-a-textual-variant/>

Orihinal na nilalaman at mga larawan: CC BY 4.0. Hindi kasama ang teksto ng Bibliya at materyal ng iba.

Pauline Letters · CC BY 4.0 · <https://paulineletters.com/fil/explore/resources/manuscripts-and-transmission>